

IMMENSE BOTIGA DE PROHIBICIONS

València humida

Un aparador d'asfalt on s'exhibien tota mena de sensualitats. Així es mostrava València davant la gent vinguda de tots el ravals, de tot l'Horta. Tots els camins sempre han dut al mateix punt.

Ferran Torrent

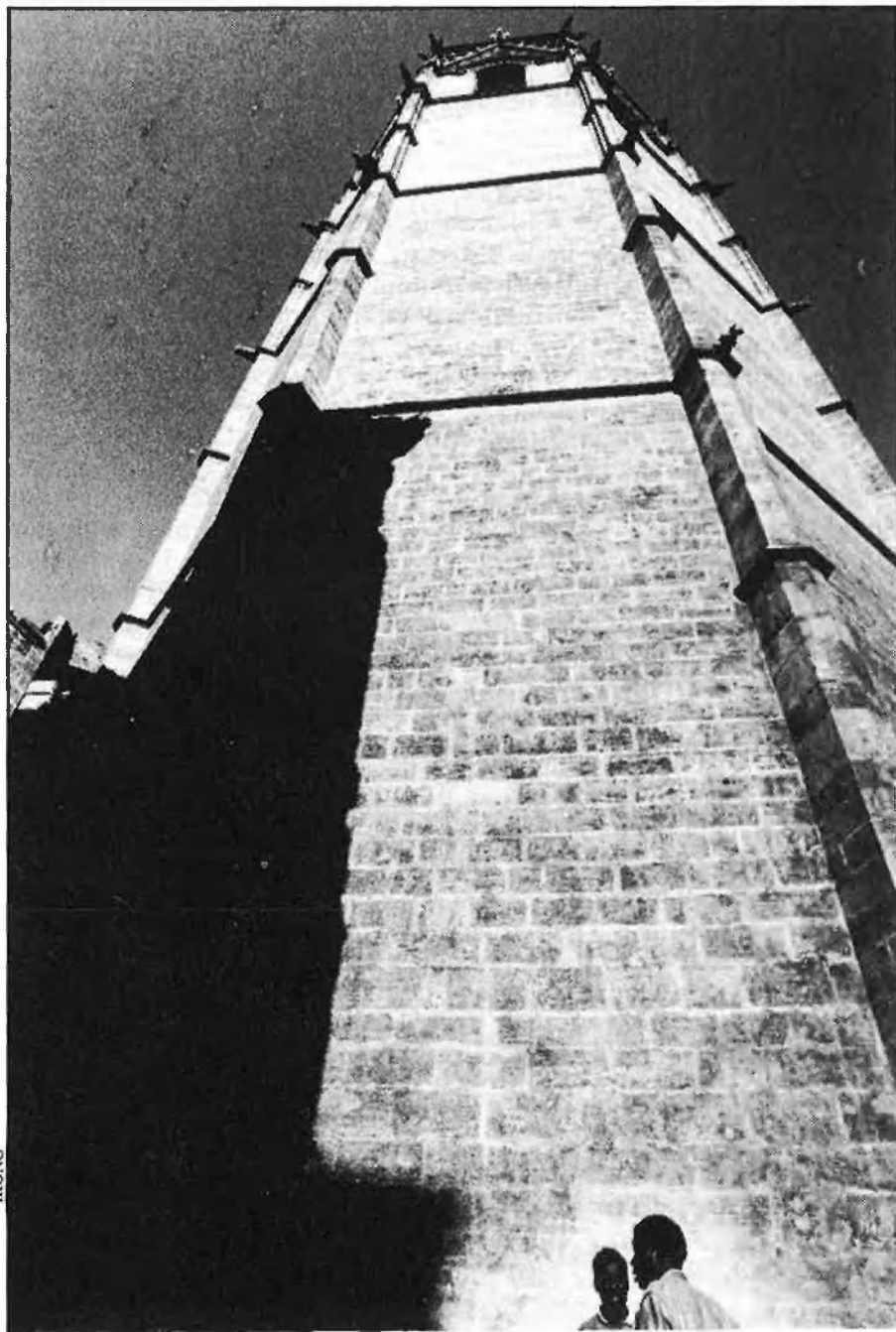
Jo comencé a estimar València el dia que un capellà del meu poble, un paio greixós que rebufava com els bous, recità des de la trona, a un auditori expectant, la llista completa dels qui «viatjàvem» al barri Xino, aprofitant la nocturnitat i, és clar, tota l'«alevosía» que donen els anys joves.

El capellà féu una defensa tan veement de les virtuts del poble enfront de la ciutat, que no deixà dubtes d'elecció: «Aun estás a tiempo de retomar el buen camino», digué i posà el dit a la nafra l'home, perquè, si d'alguna cosa volíem fugir, era de la família, el garrofer i el sindicat local.

Haviem comprés que València ens oferia la impunitat luxuriosa si érem capaços d'evitar l'enrenou a l'hora de la partida. D'aleshores ençà, tinc una visió «humida» de la ciutat, de qual-sevol ciutat, que mai no he pogut traure'm de damunt. Per a molts de nosaltres, València ha estat una immensa botiga de prohibicions. Del poble estant, allò es veia com un Corte Inglés ple de putes. És possible que l'aire fos més tòxic, però respiràvem llibertat; ens despenjàvem del comportament obligat només entrar a la ciutat i donàvem solta a l'alegre i combativa esquizofrènia de l'època. Darrere quedaven regles que estrenyien com una cotilla i rebufades de tuf eclesiàstic. Anys més tard, el capellà, el destinaren a València, a un barri obrer. Potser Déu Nostre Senyor li envià una prova de voluntat.

Sí, era molt dur veure aquell gran aparador d'asfalt on s'exhibien tota mena de sensualitats que, si no il·lícites, eren certament inassolibles per al poder adquisitiu d'una colla de beneits, fogosos i de classe mitjana, vinguts des dels ravals. I ara podríem parlar de la ciutat-parany, però això seria una petita falsedat. Parlem de la

ciutat com a temptació i, consegüentment, del cep que se'n deriva. L'ordre dels mots és inqüestionable, perquè, si bé sabem què ens esperava al gran aparador, no és menys cert que estàvem disposats a sofrir-ne les conseqüències, a canvi de no *retomar*, ni

IKONO

Fruita prohibida
i desitjable.

que fos per una estona, *el buen camino*. Potser és una obsessió col·lectiva que compartim un grapat de gent de la collita dels cinquanta, però aleshores, i sovint ara, tots els camins porten al carrer de l'Hospital de València.

Encara que ho siga, no vull passar com un obsès sexual, si més no en solitari. A tall d'exemple, puc il·lustrar aquest reportatge amb algun que altre personatge de la vida política que als anys joves venia a València amb motivacions diferents a les meues, tot i que amb el mateix objectiu. Així, Ricard Abellán, ex-diputat de cultura del PSOE en la Diputació «provincial», era un de tants valencianets que, des de la comarca de la Ribera, baixava a la ciutat a saludar el general Franco, pel mòdic preu d'un «bocadillo» i el bitllet de l'autobús. Les enèrgiques alçades de braç i la cridòria dels càntics obrien la gana al nostre ex-diputat i acompanyants. Llavors, el *Jefe de Centuria* de la Ribera assenyalava el taulell de Can Barrachina, cafeteria mítica, i fins allí s'aplegaven la colla de *Flechas*, exhaustos de patriotisme, per tal d'empassar-se l'àpat promés i una cervesa El Aguila.

No caldria afegir que aquestes riuades de riberencs desplaçats a la capital

no duïen l'ànim de contemplar un general estacat dins d'un uniforme. Alguns, ni tan sols ho feien pel «bocadillo», paga nutritiva que intercanviaven per un agraïment més pràctic: només eren quatre o sis duros, però Déu n'hi do quin petroleig i quin reglatge de vàlvules servien al Xino, districte situat uns metres més enllà d'on el general amb botes exaltava les masses famèliques de Can Barrachina. El nacional-catolicisme, però, mai no fou enemic per a Petra la Nipona (s'hase la chupada atòmica: sinco duros), la Muda, la Catalana... i les diverses i heterogènies fulanes convertides a hores d'ara en llegenda. Com el general, la Falange i l'ex-diputat del PSOE en pau descansen.

Ja ho he dit: València representava per a mi la fruita prohibida, un préssec sucós i dolç i, per això mateix, desitjable. Durant un temps, la ciutat

fou una excursió quotidiana. La distància que hi havia fins arribar al col·legi dels Jesuïtes era un trajecte ple d'anècdotes, algunes de ben desagradables. Vist des de la perspectiva imparcial que ofereix el pas del temps, resulta curiós el bon comportament que observàvem mentre anàvem en l'autobús que ens transportava a la ciutat. Tota una altra cosa era en posar els peus a la plaça d'Espanya, on un tramvia atapeït d'ingènues alumnes es confiava a l'avalot lògic de l'hora punta.

Nosaltres, els pulcríssims xiquets de bona família ben considerats al poble,

ens tornàvem, per efecte de la impunitat urbana, en transgressors de normes morals, si no en «agressors», per utilitzar el llenguatge d'una feminitat indignada. Quan els tramvies desaparegueren, alguna cosa de nosaltres es desvaní també. En canvi, les feministes romangueren.

Però no hi ha res etern. M'aclaparen sentiments nostàlgics de molts llocs que vaig conèixer a València i ara no hi són: el camp de futbol de Vallejo, propietat del Levante U. D., i escenari de memorables partits contra el València C. F., l'equip dels senyorets de la Gran Via i els taronjaires de comarques. Domínguez, Wandlerlei i Valls, tres puntes granotes que foradaren victoriosament la xarxa de l'equip que més odiaven i odien els aficionats del districte Marítim: el València C. F.

Recorde que vora el camp, situat al carrer d'Alboràia, hi havia una discoteca, aleshores de moda entre els esquitits roquers de l'època, que es deia 6 x 5. Allí, una minyona d'Albacete amb més morros que un nebotet de d'Antonio Machín, em féu la primera transfusió de saliva. El Profidén encara no havia arribat a València, o potser la xurra no el coneixia. Siga com siga, no puc dir que aquell fou un diumenge meravellós, malgrat que, per primera vegada, la ciutat humida era dins la meua boca.

Cada pam, cada metre d'asfalt de la ciutat són lligats a un record, efèmrides humides impossibles d'oblidar. Els llocs i els seus personatges, indestriables els uns dels altres, formen part, em condicionen la visió que jo tinc de València. Les llambregades urbanes que la meua memòria en reté són imatges curtes i precises. Agraïdes, hi afegiria. Diuen que, mares, només n'hi ha una. Això no és del tot cert. De mares, n'hi han dues: l'autèntica i l'adoptiva, o si voleu, la normal i la súper. Aquesta darrera és la que vam adoptar la majoria dels incipients joves dels anys seixanta, quan trencar el virgo valia vint duros i vint-i-cinc pessetes per a la patrona de l'hostal.

Sempre fèiem ús de la mateixa senyora, d'edat madura i comprensiva, de tal manera que arribà a convertir-se en la mare-puta ideal. Era una dona de puta mare, en el sentit literal de l'expressió, afectuosa i pacient amb homenets delerosos de fer passar una bona estona a la «paternaire» de sota. I així era, o així ho exterioritzava ella —mai no vaig saber el seu nom—, amb gemecs professionalment perfectes. En realitat, no hi anàvem a car-

Bar-Restaurant

Villanueva

Gran varietat en tapes
i entrepans

Menjars casolans

Especialitat en arròs
amb fesols i naps

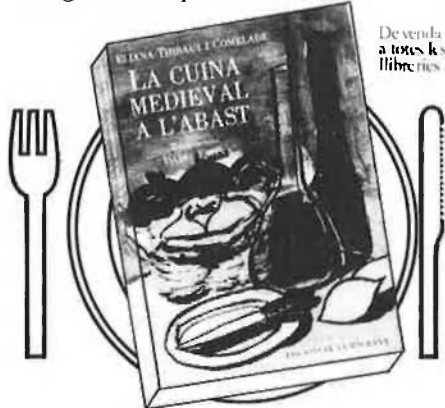
Hospital, 16
46001-València

LA CUINA MEDIEVAL A L'ABAST

Eliana Thibaut i Comelade

Ill.: Isabel Esteva

Pròleg de M. Vázquez Montalbán

Aquest és un llibre
que es pot menjar

EDICIONS DE LA MAGRANA

Tots els camins duen al carrer de l'Hospital...

dar, hi anàvem a comprovar les suficiències sexuals, actes de reafirmació per als quals eren imprescindibles eines que el migrat desenvolupament industrial posava a l'abast dels «gigolos». Un granet de café introduït a la boca, segons l'erotisme didàctic d'aleshores, estirava una estona més el plaer. Mecanisme tan rudimentari i antiestètic —la llengua i la boca adquirien una tonalitat quasi obscura i no exempta de patetisme— no aconseguien el resultat que s'esperava. Tanmateix, era esperançador ratificar la infinita tolerància de la fulana, de la qual mai no vaig saber el nom. Tant se val, al capdavant també ella restarà com un personatge incrustat en la memòria urbana. Eterna.

A alguns dels paisatges, però, sobretot els personatges que vaig conèixer a la meua ciutat, els he retut homenatge al llarg de la trilogia urbana de què consta la meua obra. Mabel, la puta amiga de Pere Coll, protagonista de *La Gola del Llop*, és en la vida real la Catalana, fulana cèlebre entre els monyicots de l'Horta Sud. Jacint, l'enllustrador de *No empreneu el comissari*, és el calc exacte de l'enllustrador que se situava entre la cafeteria San Patricio i el quiosc de Paco Dàvila. Jacint ja fa prop d'un any que va morir, després de trenta anys en la voràvia descrita, renegant de tot i de tots, però omplint amb la seua presència endolada un espai innegable de relació humana. Fedè, el cambrer de la mateixa novel·la, és Paco, un cambrer de San Patricio al qual exigències de la literatura han distorsionat el món vivencial, a gust de l'autor, en benefici de l'estructura literària.

Mitjançant les tres novel·les, he anat recuperant, en alguns casos, el món de la València marginal clàssica, a hores d'ara en fase minvant en favor d'una altra marginalitat, no per

novedosa menys interessant. Així, personatges com Paco l'Artillero, gerent del Palau del Xulo, i Mario el macarra, tots dos de Sueca, són tipus protagonistes de les nits valencianes actuals, respectats per les màfies sud-americanes dedicades a la targeta de crèdit i la cocaïna.

Molts dels qui reneguen de la ciutat perquè la consideren castellanitzada se sorprendrien de veure el grau de catalanització del món que en diuen marginal. Els transvestits de l'avinguda de l'Oest, per posar-ne un exemple tebi, estan dominats, a nivell de portaveus, per professionals de Castelló de la Plana. Algunes de les pseudo-femelles de llavis molsuts de Baró de Càrcer et parlaran en la dialectal castellanenca, si tu, que possiblement votes UPV, li demanes preu i número en català. El problema de l'idioma a la ciutat es redueix sovint a un problema de confiança en el propi idioma.

Hi ha, per descomptat, una València arquitectònica, una mica paradoxal: vestigis gòtics ben conservats barrejats amb façanes modernistes irrecuperables. Tot això, ho trobareu en el llibre de Sanchis Guarner. En canvi, no estic massa segur que la València oficial i funcionària, les falles, González Lizondo, la paella i les taronges, i per extensió la targeta postal, siguen arquetips propis de la meua ciutat. De vegades, em pense que formen part de la ficció literària que fan servir els diaris, literatura mediocre que digerim a l'hora del desdormir. Siga de la manera que siga, en el cas improbable que aquesta ficció esdevinga perill de realitat, València, per a mi, no deixarà de produir-me una sensació de saliva viscosa en la boca, una certa humitat excitant, mediterrània i pornogràfica. La impunitat necessària, en definitiva, per al visitant nocturn. □